

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/245/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513204395
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2513204395.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Tomáš Kušnír, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Y. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. F. XXXX/XX, F., o zaplatenie 599,69 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 15C/58/2014 - 157 zo dňa 16. februára 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie žalobu zamietol o trovách konania rozhodol tak, že ich žalovanému nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil apl. § 497 Obch. zákonníka (ďalej iba „ObZ“), § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 524 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 37 ods. 1, § 39, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“), § 5b, § 2 písm. a), b) bod 1., § 4 ods. 5, § 7 ods. 1, 2 písm. b), 4, § 8 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vecne tým, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 28.3.2002 uzavretá zmluva o (kontokorentnom) úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi peňažné prostriedky a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť za podmienok uvedených v zmluve. Zmluvu je potrebné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z., pričom žalovaný mal postavenie spotrebiteľa (§ 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. ako i § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z.). Z dikcie ustanovenia § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa je zrejmé, že za spotrebiteľskú zmluvu (v čase účinnosti pomenovanej ako „typová zmluva“) možno označiť každú zmluvu, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. K tomu je potrebné uviesť, že irelevantný je prameň práva, podľa ktorého sa príslušná zmluva upravuje (či Občiansky zákonník alebo Obchodný zákonník). Z uvedeného treba mať za to, že každá zmluva (bez ohľadu na to podľa akého predpisu bola uzavretá) môže mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, ak spĺňa súčasne jej atribúty. Zmluva uzavretá právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 28.03.2002 v danej veci má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože jej obsah žalovaný nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, keďže tento bol už vopred pripravený, predtlačенý. Spotrebiteľom (§ 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. ako i § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z.) bol žalovaný, ktorému pri uzatváraní zmluvy bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (opak

nebol preukázaný žalobcom). Ak sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo a v rámci neho ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa. Ak sa aj uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka (keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená), tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Uvedené teda znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku /§ 101/, teda trojročnú premlčaciu dobu („všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“ - rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

2. Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na posúdenie zmluvného úverového vzťahu je však potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.4.2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014). Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č.102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka (je vyjadrením doposiaľ platného pravidla prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky).

3. Čo sa týka ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z., toto je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a je treba ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je národom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. (ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo, t.j. zo zákona (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/295/2013 zo dňa 19.08.2014), teda aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania sám dovoľával. Právna úprava v ustanovení § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom je potrebné zdôrazniť, že vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Keďže toto ustanovenie je procesného charakteru, platí táto povinnosť odo dňa účinnosti citovaného zákonného ustanovenia, teda aj na právne vzťahy, ktoré súd v predmetnej veci posudzoval. Citované zákonné ustanovenie upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/621/2014 zo dňa 24.9.2014). Ak by bolo úmyslom zákonodarcu odlišne upraviť posudzovanie právnych vzťahov, resp. nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane premlčania) vo veciach pred účinnosťou tohto ustanovenia, resp. zák. č. 102/2014 Z. z., toto by bolo obsahom prechodných ustanovení citovaného zákona. Uvedené ustanovenie je (súčasne) ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vzniesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva žalobcu.

4. Z listinných dôkazov, a to z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti jednoznačne vyplýva, že pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy č. 0171708476, ktorá bola na žalobcu postúpená, sa stala splatnou dňa 25.08.2006 (premlčanie pohľadávky ku dňu uzatvorenia Dohody o uznaní záväzku, teda ku dňu 26.05.2010 napokon tvrdil i samotný žalobca), čo znamená že v tento deň sa stali splatnými aj splátky, ktoré sa mali stať splatnými až po tomto dátume. Vychádzajúc z uvedeného dátumu, žalobca, resp. jeho právny predchodca si mohol uplatniť svoj nárok na súde už dňa 26.08.2006, pričom dňa 26.08.2009 uplynula všeobecná trojročná premlčacia doba. Súd pritom poukázal na to, že aj v prípade, keby na uvedený právny vzťah aplikoval štvorročnú premlčaciu dobu podľa Obchodného zákonníka, táto by uplynula dňa 26.08.2010, pričom žaloba bola na súd doručená dňa 28.03.2013. Ako už bolo uvedené, žaloba bola na súd doručená dňa 28.03.2013, teda v čase, keď bol celý nárok zo zmluvy už premlčaný. Nakoľko súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný

prihliadnuť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi ex offa (z úradnej povinnosti), na túto skutočnosť prihliadol a dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku žalobcu nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Takéto právne posúdenie je aj v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou v obdobných veciach. Za premlčané považoval súd aj uplatnené príslušenstvo, nakoľko toto sleduje osud hlavnej pohľadávky, z čoho možno usúdiť, že vedľajší záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

5. Na záver súd uviedol, že na premlčanie nemala vplyv ani žalobcom predložená Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 26.05.2010. K dohode o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach súdna prax (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 4Co/940/2013 zo dňa 16.10.2014) už zaujala stanovisko, že pri uzatváraní týchto dohôd zo strany žalobcu došlo k nekalej obchodnej praktike. Je nepochybné, že prejednávany právny vzťah je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné aj na tento právny úkon aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typicky formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach. Aj v tomto prípade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku predloženú žalobcom, treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalobcu vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku. Z textu dohody je zrejmé, že ide o formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody nemôže jeho obsah ovplyvniť. Takáto dohoda, v ktorej je uvedené, že dlžník má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, je považovaná za rozpornú s dobrými mravmi. Text dohody je podpísaný na dopredu pripravený formulár, vytlačený drobným písmom, ktorého obsah nemôže spotrebiteľ ovplyvniť. Vychádzajúc zo zásady ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu do bodu 3 dohody obsahovo označené ako „forma splatenia záväzku“ zavádzajúce, a preto napíňa kritériá nekalej obchodnej praktiky. Konanie žalobcu (ako predávajúceho) je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože žalobca využitím mylných informácií dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď žalovaný zrejme nemal vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Podľa názoru súdu je evidentné, že úmyslom žalobcu bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti žalovaného ako spotrebiteľa. Takéto konanie súd považuje taktiež za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., pričom súd takéto konanie považuje aj za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon je teda neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Takáto praktika žalobcu podstatne zasahuje do práv spotrebiteľa, pričom žalobca postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Súd I. inštancie konštatoval, že uznanie záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatné. Preto tento úkon (ako absolútne neplatný) bol neúčinný vo vzťahu k prípadnému prerušeniu, resp. začatiu plynutia novej (10 ročnej) premlčacej doby.

6. Uvedený záver súdu o neplatnosti predloženej Dohody z titulu nekalej obchodnej praktiky je v súlade s ustálenou súdnou praxou v obdobných veciach (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.06.2012 sp. zn. 11Co 37/2012, zo dňa 03.07.2013 sp. zn. 3Co 54/2013, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.03.2014 sp. zn. 5Co/296/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/581/2015 zo dňa 30.06.2016, rozsudky Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/800/2015 zo dňa 15.06.2016, sp. zn. 24Co/215/2015 zo dňa 13.04.2016, sp. zn. 11Co/404/2015 zo dňa 16.03.2016).

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pričom postupoval v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 17 CSP. Žalovaný by mal voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko bol v tomto konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). Vzhľadom však na to, že žalovanému žiadne preukázateľné trovy v tomto konaní nevznikli, súd I. inštancie rozhodol, že mu náhradu trov konania nepriznáva, a to aj s prihliadnutím na hospodárnosť konania v zmysle čl. 17 CSP.

8. Proti rozsudku súdu I. inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že zastáva názor, že citované závery súdu o nekalej obchodnej praktike, rozporu s dobrými mravmi, využití mylných informácií a nedostatku vedomosti a vôle žalovaného urobiť vyhlásenie obsiahnuté v Dohode sú bez náležitého preskúmania vôle účastníkov Dohody a okolností uzatvorenia Dohody predčasné a nepreskúmateľné. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že za skutkových okolností, kedy bola žalovanému Dohoda zaslaná prostredníctvom poštovej prepravy a žalovaný ju následne podpísal a zaslal späť do sídla žalobcu prostredníctvom poštovej prepravy nemožno v žiadnom prípade hovoriť o využití mylných informácií zo strany žalobcu, resp. nekalej obchodnej praktike a rozporu s dobrými mravmi. Súd takýmto rozhodnutím absolútne popiera slobodnú vôľu zmluvných strán a autoritatívne, bez náležitého preskúmania skutkových okolností daného prípadu uzavrel, že Dohoda je v rozpore s dobrými mravmi a jej uzavretím došlo k nekalej obchodnej praktike. Žalovaný mal možnosť si Dohodu v pokoji prečítať, porozumieť jej obsahu a v prípade, ak mal záujem uzatvoriť Dohodu s takýmto obsahom, vysloviť s ňou svoj súhlas svojím podpisom a odoslať žalobcovi, čo aj urobil, resp. mohol ju odmietnuť, nepodpísať a neodoslať, ak s jej obsahom nesúhlasil. Skutočnosť, že žalovaný podpisom Dohody zároveň uznáva svoj záväzok voči žalobcovi napokon vyplýva aj z označenia uvedenej Dohody ako "Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach". Predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania záväzku zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Obsahom Dohody je teda uznanie záväzku zo strany žalovaného ako právny inštitút zakotvený v Obchodnom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 4 ročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. V súvislosti s posúdením Dohody ako nekalej obchodnej praktiky žalobca ďalej poukazuje na skutočnosť, že je subjektom, ktorého predmetom činnosti je mimosúdne vymáhanie pohľadávok. Z uvedeného dôvodu sa žalobca pred podaním žaloby primárne pokúsil o mimosúdne urovnanie predmetnej pohľadávky, pričom výsledkom mimosúdnych rokovaní bola vôľa a ochota žalovaného predmetnú pohľadávku uhradiť, avšak z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nebolo v možnostiach žalovaného pohľadávku uhradiť v celosti. Keďže žalobca nemal v úmysle zbytočne navyšovať pohľadávku o trovy súdneho, prípadne exekučného konania a žalovaný predmetnú pohľadávku čo do dôvodu a výšky uznával, poskytol mu žalobca ešte na základe jeho telefonického žiadosti možnosť uhradiť pohľadávku v splátkach a zaslal na adresu jeho bydliska Dohodu, ktorú následne žalovaný odoslal podpísanú do sídla žalobcu. Žalovaný uzatvorenú Dohodu opakovane porušoval tým, že svoj záväzok nesplácal dojednaným spôsobom riadne a včas. Z uvedeného dôvodu bol žalobca nútený uplatniť si svoj nárok na zaplatenie predmetnej pohľadávky na súde žalobou zo dňa 07.03.2013.

9. Je logické, že v prípade umožnenia splácania dlžnej sumy formou mesačných splátok si žalobca musel zabezpečiť vymožitelnosť svojej pohľadávky pre prípad neplnenia zo strany žalovaného, a to práve uznaním záväzku zo strany žalovaného, s čím je spojené aj plynutie novej premlčacej doby. Žalobca zastáva názor, že v súdenom prípade nemožno mať pochybnosti o platnosti uznania záväzku žalovaným. Žalovaný si bol vedomý existujúceho záväzku, preto záväzok podpisom Dohody uznal. Žalobca zastáva názor, že žalovaný po tom, čo sa oboznámil s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a odo dňa uznania začala plynúť nová 4 ročná premlčacia doba. Súd teda podľa názoru žalobcu vec nesprávne právne posúdil, ak zamietol žalobu pre premlčanie nároku.

10. K otázke platnosti Dohody žalobca ďalej príkladmo poukázal na súdne rozhodnutia, ktorými súdy podrobili obdobné dohody o splátkach medzi dlžníkom a veriteľom, so súčasným uznaním záväzku zo strany dlžníka, súdnej kontrole: Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.03.2015, sp. zn. 7MCdo 9/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.04.2015, sp. zn. 2Co/862/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2013, sp. zn. 15Co/28/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.03.2014, sp. zn. 9Co/35/2013. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na právny názor Generálneho prokurátora, ktorý v obdobnej veci (V1/1 Pz 38/15/1000-7) podal mimoriadne dovolanie. Na základe uvedeného má žalobca za to, že súd vec nesprávne právne posúdil, Dohodu posúdil ako absolútne neplatný právny úkon. Žalobca zastáva názor, že takýmto prístupom vo veci konajúceho súdu dochádza k úplnému popretiu procesnej zásady rovnosti strán sporu a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Žalovaný si bol vedomý svojho záväzku, avšak ten uhradený nebol. Konanie žalovaného nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. V tejto súvislosti žalobca

poukázal na to, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa (vid' Rozsudok Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 23 Cdo 120112009 a tiež komentár Občanský zákoník I Komentár. I. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2008). Účelom ochrany spotrebiteľa je zabezpečiť rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán tak, že súd má povinnosť ex offio prihliadať na neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok. Vzhľadom k vyššie uvedenému zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie odvolateľa nie je dôvodné.

13. Pretože odvolací súd preberá súdom I. inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na (výstižné, správne a presvedčivé) odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu I. inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

14. Medzi právnym predchodcom žalobcu (spoločnosť: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653) a žalovaným bola dňa 28.03.2002 uzatvorená Zmluva o úvere č. 0171708476, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý kontokorentný úver s výškou úverového rámca 9.000,-Sk, s pohyblivou úrokovou sadzbou 13,95 % ročne a s lehotou splatnosti do 28.03.2003.

15. Podaním zo dňa 05.09.2006 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že z dôvodu porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy č. 0171708476 zo dňa 28.03.2002 vyhlásil ako banka mimoriadnu splatnosť úveru č. 0171708476 dňa 25.08.2006. Oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 18.09.2006. Následne bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlhu z úveru č. 0171708476 i predžalobnou výzvou zo dňa 15.06.2007.

16. Predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0292/1526/25008/1CE zo dňa 22.10.2008 bola dohoda zmluvných strán, a to žalobcu a Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 (postupca) o odplatnom postúpení pohľadávok, pričom z Prílohy č. 1 vyplýva, že sa jednalo aj o pohľadávku voči žalovanému vyplývajúcu zo zmluvy č. 171708476. V prílohe č. 1 bol uvedený počet dní omeškania 2.054. Postúpenie pohľadávky na žalobcu bolo preukazované aj oznámením o postúpení pohľadávky (spoločnosť: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653) zo dňa 28.10.2008.

17. Dňa 26.05.2010 uzavrel žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorou dlžník (žalovaný) uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy číslo / číslo zákazníka: 171708476. V dohode je uvedené, že celková dlžná suma vo výške 1.644,50 eur pozostáva z istiny vo výške 309,03 eur, úroku z omeškania 4,35 % ročne zo sumy 309,03 eur od 22.10.2008 do zaplatenia a nákladov inkasného konania 351,26 eur. V dohode je v bode 3.4. uvedené, že žalovaný (dlžník) má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Dohoda obsahovala i rozpis splátok, a to mesačne v sume 30 eur počínajúc dňom 20.05.2010 a poslednou dňa 20.11.2014.

18. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle ustanovenia § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanovením § 53 a 54 tohto zákona a s ustanovením tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, preto súd považuje za podstatný súlad spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 i keď zmluva bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá dňa 28.03.2002.

19. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 ods. 2 OZ a je i veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na to, že žalovaný pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ho v zmysle § 52 ods. 3 OZ v uvedenom znení považovať za spotrebiteľa a zároveň je spotrebiteľom i v zmysle § 3 ods. 2 z. č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na to, že zmluvou o úvere sa Slovenská sporiteľňa, a.s. zaviazala poskytnúť ako dodávateľ žalovanému ako spotrebiteľovi dočasne peňažné prostriedky vo forme úveru a žalovaný ako spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s odmenou, zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňa základné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. a) a b) z. č. 258/2001 Z. z., keď zároveň nebolo preukázané, že by predmetná zmluva bola niektorou zo zmlúv vymenovaných v § 1 ods. 2 z. č. 258/2001 Z. z., a preto nie je vylúčená spod jurisdikcie tohto zákona.

22. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou zo dňa 28.03.2002 je nevyhnutné posudzovať podľa z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady prednosti aplikácie špeciálnej právnej úpravy, ktorou v danom prípade je z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i § 52 a nasledujúcich OZ, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení OZ a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

23. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Z hľadiska

poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

24. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

25. Ak žalobca uzavrel dohodu o uznaní záväzku, je možné dôjsť k záveru, že takáto zmluvná podmienka (dohoda) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (začala plynúť nová 10 ročná premlčacia lehota) a preto je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka aj s prihliadnutím k uvedenému nižšie. Spotrebiteľ nemá záujem na predĺžovaní premlčacej lehoty, čím sa vystavuje dlhému obdobiu právnej neistoty a táto zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným sa odchyľila od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pretože ustanovenia Občianskeho zákonníka vo všeobecnosti upravujú 3-ročnú premlčaciu lehotu. V danom prípade neobstojí ani tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný mal možnosť si Dohodu v pokoji prečítať a neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Je potrebné si uvedomiť, že i v prípade preukázania uvedeného tvrdenia žalobcu (že Návrh Dohody bol zaslaný žalovanému prostredníctvom poštovej prepravy a tento mal možnosť si ju prečítať v domácom prostredí a následne zaslať späť do sídla žalobcu), žalovaný je slabšou stranou v spore, ktorá bez bližšieho vysvetlenia nepozná resp. ani nemá možnosť poznať dôsledky svojho ne/podpisania Dohody.

26. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Jeho postavenie nesmie byť zhoršené ani s jeho súhlasom, preto prehlásenie o predĺžení premlčacej lehoty v prospech žalobcu ako podnikateľského subjektu je možné považovať za absolútne neplatné, pretože postavenie spotrebiteľa tým bolo značne zhoršené.

27. Ak odvolací súd v súlade s hore uvedeným považoval právneho predchodcu žalobcu za dodávateľa, a záväzkový vzťah medzi účastníkmi za spotrebiteľský, je potrebné v danej veci tiež aplikovať ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, zák. č. 250/2007 Z. z. (predtým zák. č. 634/1992 Zb. ako súd už vyššie uviedol). Ustanovenie § 4 ods. 8 citovaného zákona stanovuje, že predávajúci (teda aj dodávateľ) nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

28. Ustanovenie § 7 ods. 2 cit. zák. definuje, že obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade žalobca ako veriteľ dosiahol uzavretie Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku v dôsledku použitia nekalej obchodnej praktiky spočívajúcej v tom, že právny úkon, obsahom ktorého bolo uznanie dlhu, bol súčasťou predtlačenej formulára, do ktorého sa doplnili len údaje o žalovanom (súčasťou tohto formulára bolo aj ustanovenie, že žalovaný má vedomosť o premlčaní dlhu). Žalobca počas

konania nepreukázal (na ňom bolo dôkazné bremeno), že žalovanému ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené, v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti, následky uznania dlhu najmä s ohľadom na jeho premlčanie, resp. dĺžky premlčacej doby. Následne žalovaný bez toho, aby mu boli vysvetlené následky uznania záväzku, dohodu podpísal (došlo k narušeniu ekonomického správania sa priemerného spotrebiteľa). Ak by bol žalobca žalovanému vysvetlil následky uznania záväzku (10-ročná premlčacia lehota), bolo by nelogické, že by žalovaný s takýmto poznatkom Dohodu o uznaní záväzku podpísal.

29. Je nepochybné, že uznanie záväzku je jednostranný právny úkon, v ktorom dlžník uznáva záväzok čo do dôvodu a výšky. Pre posúdenie platnosti takéhoto právneho úkonu je potrebné aplikovať ust. § 34 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Posudzujúc platnosť tohto právneho úkonu odvolací súd dospel k záveru, že ide o absolútne neplatný právny úkon, pretože nespĺňa predpoklady riadneho právneho úkonu v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi). Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem.

30. Ako súd vyššie dôvodil, k podpisu Dohody o uznaní záväzku došlo za použitia nekalej obchodnej praxe, t.j. konania v rozpore s dobrými mravmi. Takýto jednostranný právny úkon je potom potrebné vyhodnotiť ako absolútne neplatný, od počiatku neexistujúci a samozrejme nespôsobujúci následky, t.j. v konkrétnom prípade nedošlo platne k uznaniu záväzku.

31. Čo sa týka námietky odvolateľa o neprimeranosti a nevyvážení poskytnutia ochrany spotrebiteľovi, odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, podľa ktorého kým rešpektovanie princípu „neznalosť zákona neospravedlňuje“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) je potrebné vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je „princíp ochrany spotrebiteľa“. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života odporuje požiadavka na podrobnú (až detailnú) znalosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

32. Odvolací súd tiež poukazuje na to, že nie je viazaný právnym názorom iných súdov. Pokiaľ ide o rozhodnutie NS SR 7MCdo 9/2014, kde NS konštatoval prednosť aplikácie Obchodného zákonníka pred Občianskym zákonníkom, odvolací súd poukazuje na uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 194/2016-10, ktorým odmietol sťažnosť žalobcu v konaniach vedených pred NS SR pod sp. zn. 3 M Cdo 9/2014, sp. zn. 3 M Cdo 12/2014 a sp. zn. 3 M Cdo 14/2014. Ide o obdobné veci ako v tejto, kde sám sťažovateľ v sťažnostiach doručených ústavnému súdu po skutkovej stránke akcentuje, že návrhy na začatie konania podal „2.7.2012, teda v čase, kedy ešte nebolo účinné ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa ani novelizované znenie § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka. S ohľadom na dĺžku konania na súde prvého stupňa, na odvolacom súde i na dovolacom súde a väčšie či menšie časové prestoje NS SR rozhodol o mimoriadnom dovolaní dňa 21.4.2015, teda v čase, kedy už nadobudol účinnosť ako § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, tak aj novelizované znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka... Ak by však NS SR rozhodol o Mimoriadnom dovolaní o pár dní skôr (pred 1.4.2015), jeho rozhodnutie by bolo odlišné. Tak tomu bolo v obdobnej veci, kde sťažovateľ vystupoval ako navrhovateľ, sp. zn. 7 MCdo 9/2014, kedy NS SR rozhodol o obdobnom mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora 24.3.2015 (teda v čase, keď ešte nebolo účinné novelizované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).“

33. Vzhľadom k vyššie uvedenému, súd I. inštancie správne posúdil nárok žalobcu ako premlčaný, a preto z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP vo výroku ako vecne správny potvrdil.

34. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, nakoľko bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný. Vzhľadom

na to, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva podľa čl. 4 ods. 2 CSP.

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v odvolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).